

MONIAMMATILLINEN AVOKUNTOUTUS - kokemuksia kaksoisdiagnoosiasiakkaiden integroidusta kuntoutusmallista

Projektitutkija Juha Fränti

Nuorten Ystävät ry

16.11.2007

STAKES

Sadonkorjuu ja uudet innovaatiot - seminaari



OULUN DIAKONISSALAITOS

Nuorten Ystävät

Huomista varten

Asiakasprofiili

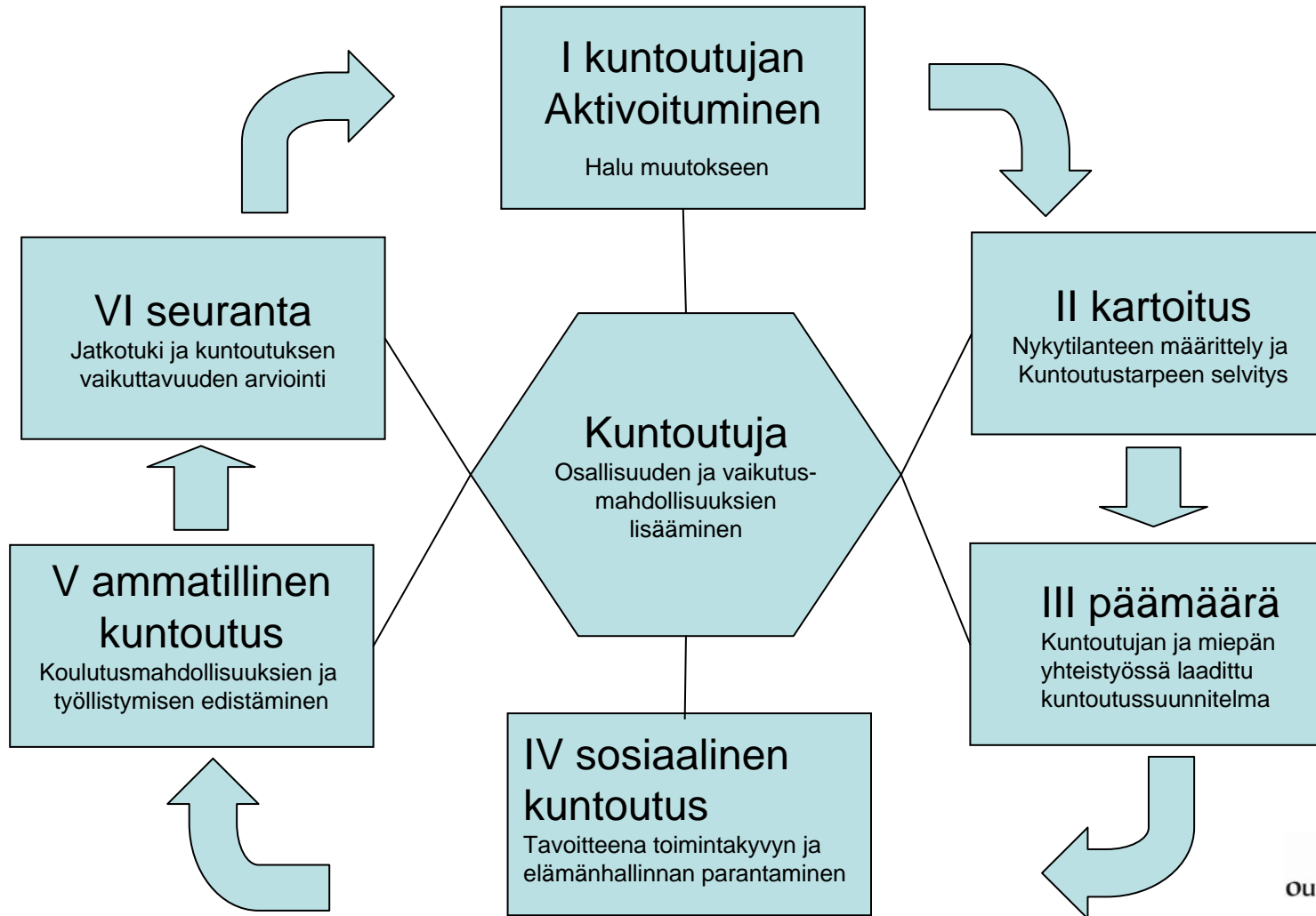
- 31 asiakasta vuosina 2003 – 2006
- 26 % naisia – 74 % miehiä
- Ikä 19 – 28 v. keski-ikä 23,3
- Päihdehistoria;
 - aloittaminen 13 v.
 - ongelmakäyttö 0 – 15 v (ka 8,5)
 - alko 27 %, seka 21 %, huume 52 %
- Kaksoisdiagnoosi 77 %



OULUN DIAKONISSALAITOS

Kuntoutumisen kehä

Miehpän kuntoutusprosessi

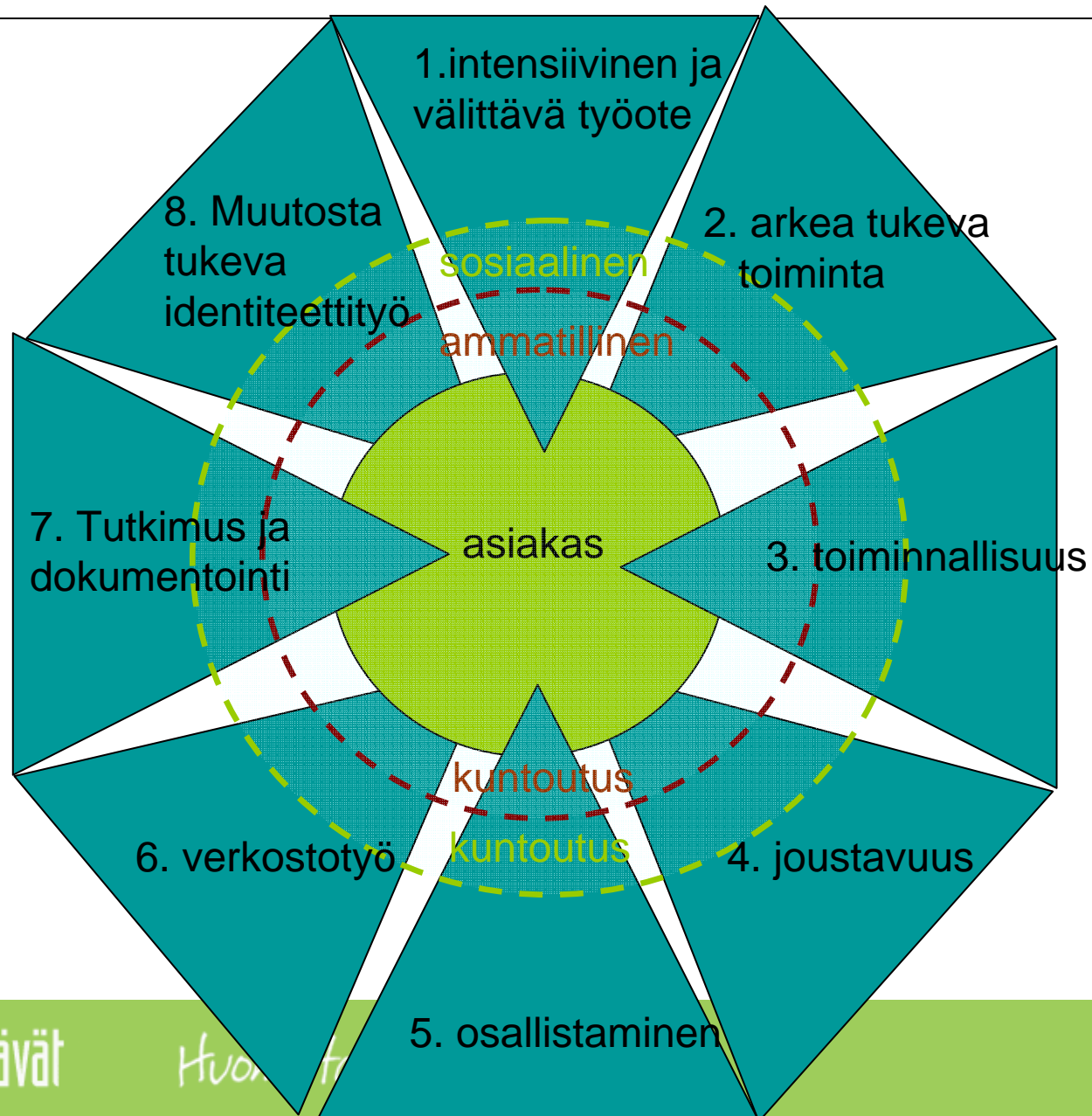


OULUN DIAKONISSALAITOS

Nuorten Ystävät

Huomista varten

Miepä - toimintamalli



OULUN DIAKONISSALAITOS

Nuorten Ystävät

Huon...

5. osallistaminen

Integroitu kuntoutusmalli

- Työskennellään samanaikaisesti päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen keinoin
- Sosiaalisen ja ammatillisen kuntoutuksen yhdistäminen
- Palvelujen verkottaminen kuntoutujan tarpeiden mukaiseksi palvelukokonaisuudeksi



OULLIN DIAKONISSALAITOS

Nuorten Ystävät

Huomista varten

Sosiaalinen kuntoutus (1)

- Sosiaalisen kuntoutuksen lähtökohta on päihteidenkäytön hallintaan saaminen, mikä mahdollistaa muun psykososiaalisen kuntoutuksen käynnistymisen.
- Tavoitteena on psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen toimintakyvyn parantaminen ja sitä kautta asiakkaan osallisuuden lisääminen.



OULUN DIAKONISSALAITOS

Sosiaalinen kuntoutus (2)

- sosiaalista kuntoutusta toteutetaan päihde- ja mielenterveystyön viitekehyksestä.
- palveluohjauksellinen työote
- fyysisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen
- toimintakyvyn lisääminen
- perheiden ja läheisverkoston huomioiminen
- toiminnallisuus



OULLIN DIAKONISSALAITOS

Ammatillinen kuntoutus

- alkaa ammatillisen kuntoutustarpeen selvittelyllä → ammatillisen kuntoutuksen suunnitelma
- koulutus- ja työkokeilut, työharjoittelu, kuntouttava työtoiminta
- ammatinvalintapsykologi
- kaksoisdiagnoosiasiakkaiden kohdalla hidas prosessi
- edetään kuntoutujan ehdoilla



OULUN DIAKONISSALAITOS

1. Intensiivinen ja välittävä työote

- Kohtaaminen
- Kuunteleminen
- Annetaan aikaa
 - asiakkaan ehdoilla
 - asiakas oman asiansa asiantuntija
 - tarvittaessa vaikka 5 krt/vko



OULUN DIAKONISSALAITOS

2. Arkea tukeva toiminta

- Iso osa kuntoutuksesta tapahtuu kuntoutujan luonnollisessa sosiaalisessa ympäristössä
- Mukana kulkeminen
- Tarvittaessa kädestä pitäen
- Arjen toimintakyvyn palauttaminen



OULUN DIAKONISSALAITOS

3. Toiminnallisuus

- Kuntoutukseen tullessaan ”vapaa-aikaa” on paljon
- Usein kuntoutujat sitoutuvat henkisesti hankkeeseen toiminnan myötä
- Kuntoutumisen jatkuvuus myös kuntoutusvaiheen jälkeen



OULUN DIAKONISSALAITOS

4. Joustavuus

- Matalan kynnyksen tukea
- Kriisivalmius
- ”odottaminen” – pienen etäisyyden päästä seuraaminen
- Kuntoutumisprosessi ei katkea, ei aina käynnisty alusta ”taukojen” jälkeen



OULUN DIAKONISSALAITOS

5. Osallistaminen

- Asiakkaat määrittävät itse kuntoutumisen tavoitteensa
- Pääsevät vaikuttamaan koko toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen
- Passiivisesta palvelujen vastaanottajasta aktiiviseksi toimijaksi



OULUN DIAKONISSALAITOS

6. Verkostotyö

- Asiakkaan tilannetta on voitu tarkastella kokonaisuutena
- Kuntoutumissuunnitelman tekeminen ja seuraaminen
- Ymmärryksen lisääntyminen kaksoisdiagnoosiasiakkaiden kuntoutuksen erityispiirteistä
- Hoitovastuu säilyy lähettävällä taholla – koko verkoston sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin



OULUN DIAKONISSALAITOS

7. Tutkimus ja dokumentointi

- Tutkimusta ja seuranta tehty hankkeen alusta lähtien
- Raportit (3) saatavissa: www.nuorten-yst.fi
- Vaikuttavuuden arviointi 2007 – 2009
- Mm. EuropAsi & EuroADAD käytössä säännöllisesti
- Miepässä kehitetty oma dokumentointilomakkeisto kaksoisdiagnoosiasiakkaiden tarpeisiin



OULUN DIAKONISSALAITOS

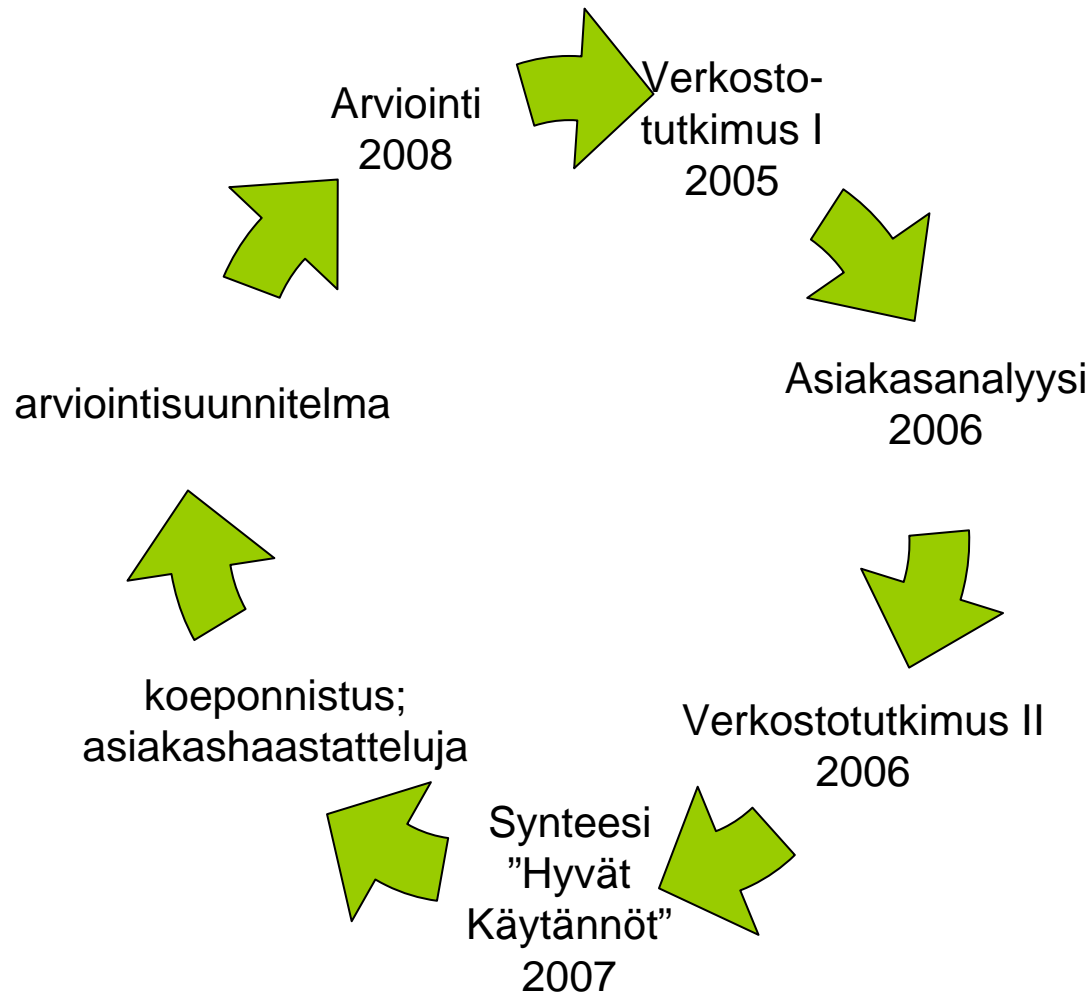
8. Muutosta tukeva identiteettityö

- Tunnetyö
- Voimaantuminen
- Yksilö – ja ryhmätyöskentely
- Kuntoutumisen esteiden löytäminen ja niiden poistaminen
- ”pienin askelin” eteneminen



OULUN DIAKONISSALAITOS

arvioinnin eteneminen



OULUN DIAKONISSALAITOS

Nuorten Ystävät

Huomista varten

Vaikutusten arvioiminen

1. Fyysinen terveys
2. Sosiaalinen tuki ja toimintakyky
3. Päihteiden käyttö
4. Psyhykinen terveys ja toimintakyky
5. Elämäntilanne/psykososiaalinen hyvinvointi
6. Ammatillinen kuntoutuminen



OULUN DIAKONISSALAITOS

vaikutusten arvioiminen 1 (2)

1. Fyysinen terveys

- Terveystarkastus, EuropASI

2. Sosiaalinen verkosto ja toimintakyky

- EuroADAD

3. Elämäntilanne/psykososiaalinen hyvinvointi

- Lomake

4. Ammatillisen kuntoutuksen tarveselvitys

- Laadullinen kysely (oma lomakkeisto)



OULUN DIAKONISSALAITOS

vaikutusten arvioiminen 2 (2)

5. Päihderiippuvuuden vaikeusasteen arviointi

- EuropASI
- SDS (The Severity of Dependence Scale)
- ADS (Alcohol Dependence Scale)

6. Psyykkinen terveys ja toimintakyky

- BDI (Beck Depression Inventory)
- ASEBA (Achenbach System of Empirically Based Assessment)
- EuroADAD
- SCID2



OULUN DIAKONISSALAITOS